

SamDVMCHBU “Ichki yuqumsiz kasalliklar” kafedrasida katta o‘qituvchisi
M.A.Sulaymonovning Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti 3-bosqich
2-oqim (304,305,306) talabalari uchun “Klinik diagnostika” fanidan
“Dispanserizatsiya usuli” mavzusidagi ochiq ma’ruza matniga

TAQRIZ

O‘zbekistonda chorvachilik mahsulotlarini ko‘paytirishda klinik va subklinik tashhis qo‘yib, kasalliklarni o‘z vaqtida davolash va oldini olish katta ahamiyatga ega. Bu borada hayvonlarda dispanserlash usuli metodikalarini bo‘ljak veterinarlarning o‘rganishi va muammoni hal qilishda muhim o‘rin egallaydi. Dispanserizatsiya usuli chorvachilikda, ishlab chiqarishda ko‘p uchraydigan va chorvachilikka katta iqtisodiy zarar etkazadigan kasalliklarga ertanchi tashhis qo‘yish va ulardan mo‘l mahsulot olish uchun zarur va rejali tizimdir. Chorvachilikda rejali bu tizimni etarli darajada yo‘lga qo‘yilmaganligi oqibatida modda almashinuvining tur kasalliklari bilan chorva mollari ko‘p kasallanadi. Bu kasallikda hayvonlar o‘shish va rivojlanishdan qoladi, mahsuldorligi kamayadi, oriqlaydi va chorvachilik mahsulotlarining sifati buziladi.

Ushbu ma’ruza matni fanning o‘quv va ishchi dasturlari asosida tayyorlangan bo‘lib, uning tarkibida mavzuning maqsadi, dispanserlash usullarining diagnostik bosqichi, terapevtik bosqichi va ratsion tahlili batafsil yoritilgan, shu bilan birga, o‘quv elementlari, tayanch iboralar, rasmlar, foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati berilgan.

Klinik diagnostika fani dasturi va ishchi o‘quv dasturi asosida tayyorlangan ma’ruza matnini o‘quv jaraayonida qo‘llash uchun tavsiya etaman.

Veterinariya ilmiy tadqiqot instituti
Veterinariya sanitariya va urchtish
patologiyasi laboratoriyasi
mudiri v.f.d.professor



O.U.Kuldashov

K. B.

**SamDVMCHBU "Ichki yuqumsiz kasalliklar" kafedrası katta o'qituvchisi
M.A.Sulaymonovning Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti 3-
bosqich 2-oqim (304, 305, 306) talabalari uchun "Klinik diagnostika" fanidan
"Dispanserizatsiya usuli" mavzusidagi ochiq ma'ruza matniga**

TAQRIZ

O'zbekistonda chorvachilik mahsulotlarini ko'paytirishda klinik va subklinik tashxis qo'yib, kasalliklarni o'z vaqtida davolash va oldini olish katta ahamiyatga ega. Bu borada hayvonlarda dispanserlash usuli metodikalarini bo'lajak veterinar mutaxassislarning chuqur o'rganishi hamda amaliyotda qo'llay bilishi muammoni samarali hal etishda muhim o'rin egallaydi.

Dispanserizatsiya usuli chorvachilikda, bu hayvonlarning sog'ligini muntazam nazorat qilish, kasalliklarni ertachi aniqlash va oldini olishga qaratilgan veterinariya-profilaktika tizimidir. U ayniqsa qoramol, qo'y, echki, va parrandachilik xo'jaliklarida keng qo'llanadi. Ishlab chiqarishda ko'p uchraydigan va chorvachilikka katta iqtisodiy zarar yetkazadigan kasalliklarga ertachi tashxis qo'yish va ulardan mo'l mahsulot olish uchun zarur va rejali tizimdir. Chorvachilikda rejali bu tizimni yetarli darajada yo'lga qo'yilmaganligi oqibatida modda almashinuvining tur kasalliklari bilan chorva mollari ko'p kasallanadi. Bu kasallikda hayvonlar o'sish va rivojlanishdan qoladi, mahsuldorligi kamayadi, oriqlaydi va chorvachilik mahsulotlarining sifati buziladi.

Ushbu ma'ruza matni fanning o'quv va ishchi dasturlari asosida tayyorlangan bo'lib, uning tarkibida mavzuning maqsadi, mavzuning nazariy asoslari, amaliy ahamiyati hamda zamonaviy yondashuvlari yoritilgan, dispanserlash usullarining diagnostik bosqichi, terapevtik bosqichi va ratsion tahlili batafsil yoritilgan, shu bilan birga, o'quv elementlari, tayanch iboralar, rasmlar, foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati berilgan.

Klinik diagnostika fani dasturi va ishchi o'quv dasturi asosida tayyorlangan ushbu ma'ruza matnini o'quv jarayonida foydalanish uchun tavsiya etaman.

**"Veterinariya jarrohligi va akusherlik"
kafedrası v.f.d., professori**



B.M.Eshburiyev